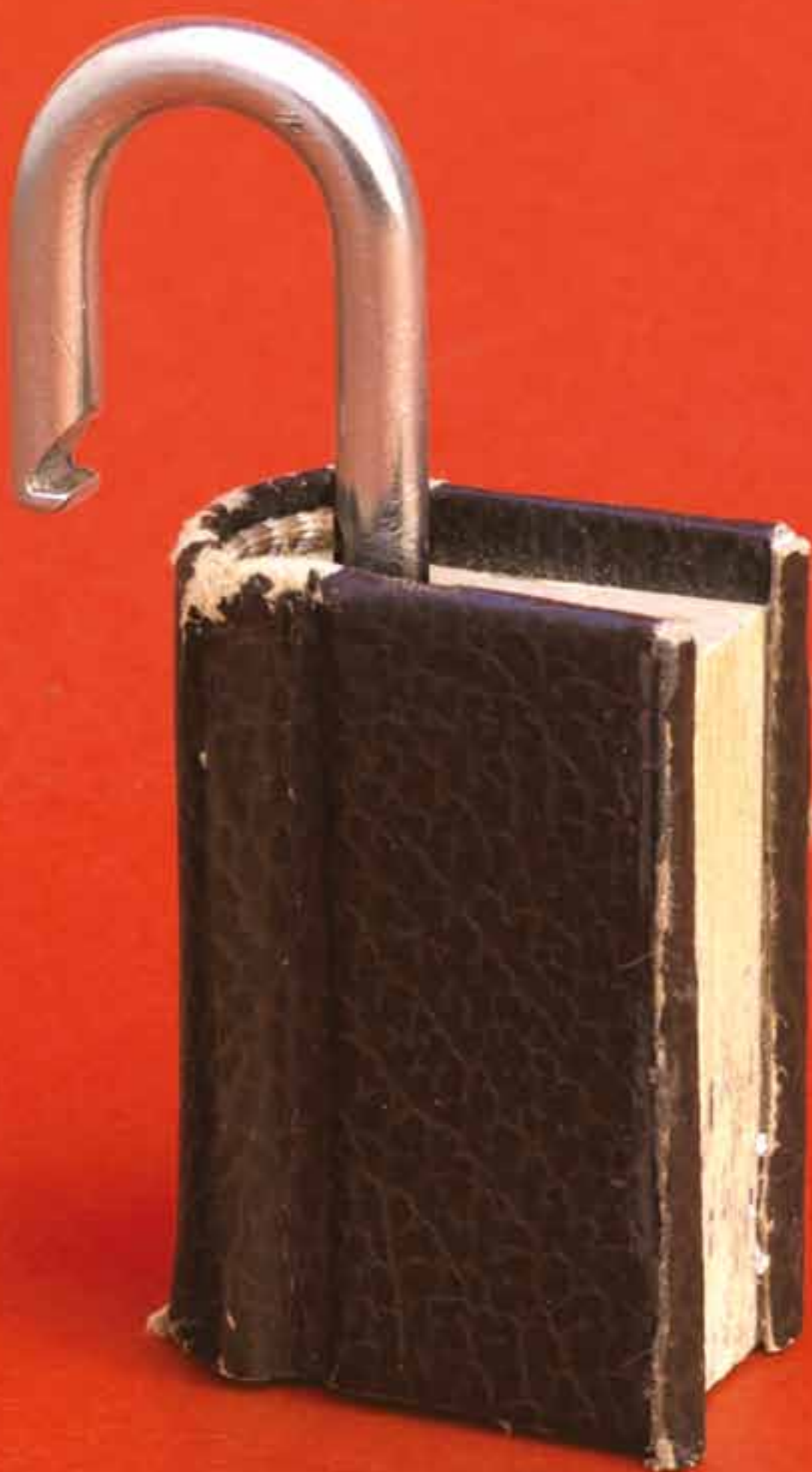

LITERAL

Fira d'idees & llibres radicals | Del 10 al 12 de maig de 2019 | Fabra i Coats, Barcelona | www.literalbcn.cat

Més plural, més radical, més literal

Deia Angela Davis que ser radical vol dir anar a l’arrel de les coses. Nosaltres hem decidit anar a l’arrel del tot i, en aquest cinquè aniversari que celebrem enguany, preguntar-nos per què un llibre és un objecte radical. De fet, ens hem plantejat si un llibre pot ser realment un objecte radical, i si això depèn del llibre en si, de qui l'utilitza o de quina és la motivació de qui l’escriu.

El llibre en si, per tant, no deixa de ser un objecte inanimat sense voluntat pròpia, i això fa que si de bon principi el pensem com a objecte radical ho farem perquè en el seu procés de creació hem partit d’una radicalitat, hem planejat la seva creació i la seva lectura com un procés crític. Això voldrà dir, en definitiva, que ens hem imaginat el llibre com una eina de cooperació col·lectiva.

El que fem quan comprem un llibre és, en realitat, alliberar-lo. N’alliberem el contingut, el deixem lliure, li donem valor com a objecte i l’alliberem del valor de compra. El llibre, aleshores, passa a ser valuós pel seu contingut o per la seva forma, però no pel preu que n’hem pagat. Ja no és un element del mercat, sinó que és nostre. I ara, nosaltres, com a lectores, li hem de donar valor i ens n’hem de fer responsables.

Tot sovint les persones qui ens dediquem al món del llibre ens plantegem la vida del llibre com un procés col·lectiu que desemboca en una lectura individual. És a dir, en equip o individualment es construeix un text, s’edita, es maqueta, es corregeix, s’imprimeix, es distribueix i es ven. Es ven a un individu, a un subjecte lector, i a partir d’aquell moment sembla com si no en fóssim gens responsables, perquè, de fet, hem delegat aquesta responsabilitat, l’hem cedit a les lectores.

Ara bé, què passa si pensem que aquesta lectura no serà una de sola, sinó infinites? Què passa quan el llibre passa de mà en mà? Doncs que aquesta lectura, que cada vegada és nova, guanya una força interpretativa, una capacitat transformadora en cada nou subjecte lector. I potser és per això que les persones que ens dediquem al món del llibre ho fem, no per un individu, sinó per tots els individus, per totes les lectures d’un mateix llibre, siguin seqüencials –com les lectures d’un llibre de la biblioteca– o siguin compartides –com les lectures d’un llibre d’un club de lectura.

Perquè nosaltres defensem que els llibres ens fan més lliures i més felices. Que aquestes lectures que compartim ens apoderen, ens ajuden a entendre el món, i per tant a guanyar-lo. Ens fan pensar, ens donen eines per construir aquest subjecte col·lectiu que es preocupa per un bé comú que és el garant de la felicitat de totes. Nosaltres, en el fons, defensem la necessitat de llegir per créixer, per transformar, per posar la vida al centre, per decidir com volem viure, per fer-nos responsables de nosaltres mateixes. Perquè per fer un món millor cal conèixer, i per conèixer cal compartir. I per nosaltres, compartir vol dir també –o sobretot– compartir el que llegim.

Per aquest motiu cada any fem créixer la fira. Perquè ens prenem molt seriosament la radicalitat del llibre, perquè som conscients de la seva força. I també per això ens prenem tan seriosament la tasca de celebrar els llibres i la feina que fem cada any amb vosaltres. Que si la lectura i la creació d’un llibre és una de les tasques més serioses que fem cada dia durant l’any, la Fira Literal és el nostre moment per compartir, respirar i prendre aire per seguir, durant la resta de l’any, preparant llibres radicals per a totes.

Comitè organitzador de Literal

LITERAL

fira d'idees & llibres radicals

REVISTA Coordinació Laura Arau	Coordinació Espai Calma Mar Redondo - Llibreria La Carbonera
Maquetació Dani Rabaza - Münster Studio	Logística i producció artística Sergi Espinosa - Triangular Edicions
Redacció Carlota Freixenet, Mar Redondo, Marina Sánchez Cid, Laura Sandoval, Dani Rabaza, Laia Altarriba, Adriana Partal, Laura Arau, Emma Armengod, Jordi Cuixart, Laura Rosel	Direcció d'art i disseny Dani Rabaza - Münster Studio
Fotografia Editorials participants, David F. Sabadell, Cesc Sales, Martí Gasull, Víctor Serri, Fundació Joan Brossa	Comunicació i premsa Aram Ramon Mar Redondo Laia Altarriba
	Espai gastronòmic Xarxa de Restauració Cooperativa Cervesa Capfoguer (XAREC)

FIRA Organització Tigre de paper Llibreria La Carbonera Edicions Bellaterra Triangular Edicions Biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra Biblioteca Trinitat Vella - José Barbero Ateneu L'Harmonia	Entitats col·laboradores Col·lectiu Ronda Fundació Roca i Galès Xarxa d'Economia Solidària Fundació Joan Brossa Any Joan Brossa
Coordinació general Laura Arau Adriana Partal Cultura 21, SCCL	Altres col·laboracions Barcelona, Ciutat de la Literatura Ajuntament de Barcelona Fabra i Coats. Fàbrica de creació Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya Biblioteques de Barcelona Institut Català de les Empreses Culturals. Departament de Cultura
Coordinació Espai Kanalla i Espai de Lectura Gemma Domingo Emma Armengod Biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra Biblioteca Trinitat Vella - José Barbero	Mitjans col·laboradors Ràdio Terra, Directa, Betevé, Catarsi Magazin, Revista Cooperació Catalana, La Veïnal

Aquest suplement és una edició de Literal | 15.000 exemplars

Reconeixement
No comercial
Sense obra derivada (by-nc-nd)
No es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades.

Sou lliures de:

Compartir
Copiar i redistribuir el material en qualsevol mitjà i format.
El llicenciador no pot revocar aquestes llibertats, sempre que seguiu els termes de la llicència.

Amb els termes següents:

Reconeixement
Heu de reconèixer l'autoria de manera apropiada, proporcionar un enllaç a la llicència i indicar si hi heu fet algun canvi. Podeu fer-ho de qualsevol manera raonable, però no d'una manera que suggereixi que el llicenciador us dona suport o patrocina l'ús que en feu.

No comercial
No podeu utilitzar el material per a finalitats comercials.

Sense obra derivada
Si remescleu, transformeu o creeu a partir del material, no podeu difondre el material modificat.

No hi ha cap restricció addicional
No podeu aplicar termes legals ni mesures tecnològiques que restringeixin legalment a altres de fer qualsevol cosa que la llicència permet.

Radicalment felices

Estem d'aniversari! Aquesta és la cinquena edició de la Literal, la cinquena, i això és un motiu a celebrar. Una fira d'idees i llibres radicals, a Barcelona, poc després de Sant Jordi, no durarà. És una bogeria, una quimera. No hi ha prou lectors de «llibres radicals». Això no funcionarà. O potser sí. I amb tot això a l'esquena, vam decidir tirar endavant.

Fa cinc anys la Literal era només una idea. Un projecte, un equip petit, moltes ganes. Un espai petit, un somni gran. El primer any la fira va omplir gairebé un cap de setmana sencer de programació, i l'Espai Bota. Va ser un cap de setmana ple de música i llibres, amb l'Espai ple de gent... i un sol tirador de cervesa. Però sobretot va ser una demostració del que podia arribar a ser si ens ho proposàvem. Ho diem en plural, però les qui escrivim això el primer any només hi vam venir de públic. De cop ens vam assabentar que a Sant Andreu de Palomar hi farien una fira de l'edició independent i vam decidir acostar-nos-hi. Tenia molt bona cara, i les editorials i els llibres que hi havia potser no eren fàcils de trobar d'altra manera, i les activitats estaven ben pensades. Tant de bo que duri. El segon any ja vam tenir una participació activa a la fira. Entre altres motius, perquè la fira havia crescut: en un any s'havien multiplicat els espais, les editorials participants, la programació –i els tiradors de cervesa. Probablement l'energia del primer any ens va permetre embarcar-nos en la bogeria d'ocupar pràcticament tot el recinte de la Fabra i Coats. Es fa difícil d'explicar a qui no ha vist el creixement com d'apoderador és veure el passadís central ocupat per un mercat del llibre que no deixa de créixer. El segon any va ser també l'any que vam comptar amb Svetlana Aleksíevitx, i és evident que la participació d'una autora guardonada amb el Premi Nobel de Literatura ens va ajudar a posicionar-nos mediàticament. I aquell any, empenta mediàtica a l'esquena, i sobretot amb les editorials donant-nos suport, la fira va créixer.

El tercer any per a nosaltres, que escrivim aquest article, va ser l'any màgic. La fira estava consolidada, les ponents omplien les sales i de cop havíem d'omplir les sales annexes amb pantalles per retransmetre en *streaming* la xerrada de Leila Khaled perquè Barcelona sencera tenia ganes de sentir-la. Però per a nosaltres va ser màgic per un altre motiu, també:

perquè qui us escriu som les llibreteres de La Carbonera, i ens vam conèixer treballant a la tercera edició de la Fira Literal. La Carbonera aleshores era només un projecte, una idea, dos socis que buscaven una tercera sòcia i no acabaven de trobar el perfil adequat i, aleshores, durant la fira va aparèixer la tercera sòcia. Les qui heu passat per la fira sabeu quin nivell d'adrenalina suposa, la quantitat de coses que hi passen i com de bonic i intens és tot el que passa allà dins. Doncs al final de la fira, i després d'haver treballat conjuntament, va sorgir. I així, aquesta energia, aquestes ganes de fer coses, de créixer, i aquesta gana de vida, van deixar de ser un projecte efímer a quelcom bastant més estable.

I l'any següent, l'edició anterior de la fira, La Carbonera ja formava part de l'organització. I quin goig, poder-ho fer. La fira no ha deixat de créixer, i les ponents convidades cada vegada arrossegueu més públic, i això ens fa felices. Perquè si tenir el mercat del llibre ple –tot i la pluja– ens agrada, tenir activitats simultànies amb l'aforament complet ens agrada encara més.

El més difícil d'escriure això és, per a nosaltres, escriure-ho sense que se'ns noti gaire que estem enamorades. Enamorades de la fira, de la feina que fem, de l'equip. De la família Literal que hem anat creant, que ha anat creixent i d'aquest cap de setmana que vivim de cara al públic però que preparem des d'una setmana després de tancar la fira.

Però, de fet, per què ens n'hauríem d'amagar? La Fira Literal ens encanta, forma part de les nostres vides, i volem celebrar-la. Celebrar-la nosaltres, celebrar els primers cinc anys, tota la feina feta. Però, sobretot, celebrar tota aquella gent que participa de la fira. Tota la gent que hi ha passat, totes les ponents que hi han participat, tots els músics, totes les autores, totes les periodistes, totes les editores i llibreteres, tot l'equip. Però sobretot, sobretot, totes les visitants. Totes aquestes persones que any rere any decideixen acostar-se fins al recinte Fabra i Coats i passar unes hores amb nosaltres, gaudint dels llibres i les idees radicals.

Potser perquè nosaltres hem après, al llarg dels anys, que una de les idees més radicals que podem tenir és que volem gaudir de la feina que fem, i preparar la fira per compartir-la amb vosaltres per cinquena vegada ens fa sentir radicalment felices. ■

“Aquesta és la cinquena edició de la Literal, la cinquena, i això és un motiu a celebrar. Una fira d'idees i llibres radicals, a Barcelona, poc després de Sant Jordi, no durarà. És una bogeria, una quimera. No hi ha prou lectors de ‘llibres radicals’. Això no funcionarà. O potser sí. I amb tot això a l'esquena, vam decidir tirar endavant”

Carlota Freixenet
i Mar Redondo

Llibreria
La Carbonera

CONFERÈNCIA

Dissabte 11

19 h

Fabra i Coats

traducció

simultània

anglès-català

A portrait of Eiríkur Örn Norðdahl, a man with light blue eyes and a serious expression, wearing a dark bowler hat, a dark turtleneck, and a dark coat with a green and blue patterned scarf. The background is a blurred outdoor scene with a wooden fence and a building.

Eiríkur Örn Norðdahl: **la ploma que clama contra la xenofòbia**

Eiríkur Örn Norðdahl (Reykjavík, 1978) és un escriptor, traductor i poeta islandès, considerat un dels grans poetes internacionals d'avantguarda i un dels narradors islandesos més destacats de la seva generació. Resident a Ísafjörður, la ciutat de la seva infantesa –3.500 habitants, la més gran de la zona dels remots fiords de l'Oest–, Norðdahl ha viscut a diferents llocs del món com ara Berlín, Helsinki, Oulu (Finlàndia) o el Vietnam. L'alteritat i el concepte d'estrangeria, base de la xenofòbia que assetja el món actual, és un dels nuclis de la seva obra poètica i narrativa, de marcat component social i experimental.

Pels volts de l'any 2000, després d'una temporada de compaginar l'escriptura amb tot tipus de feines precàries, va decidir dedicar-se plenament a la creació. L'any 2004 va ser un dels fundadors del col·lectiu de poesia avantguardista Nýhil, una cooperativa cultural que va publicar, fins a l'any 2011, una cinquantena d'obres i va portar nombrosos artistes d'arreu del món al seu cèlebre festival, el Nýhil Poetry Festival. El grup, que també va promoure i gestionar una llibreria de poesia i que organitza, des de 2009, unes «escoles d'estiu radicals», va destacar per la seva crítica social, per la seva vocació internacional i per haver estat un dels importants focus de pensament crític d'esquerres entorn del qual es van forjar moviments com la famosa Revolució de les Cassoles islandesa dels anys 2008 i 2009, precursora per a molts dels posteriors moviments d'indignats a Europa.

La poesia de Norðdahl, que cerca l'impacte i la transgressió a través de metodologies experimentals com ara la tècnica dels retalls, la traducció *software*, el *googleig* o la poesia flarf, inclou obres com *Handsprengrja í morgunsárið* (Una granada a l'esquerra de l'alba, 2007) amb *Ingólfr Gíslasyni, Ú á fasismann - og fleiri ljóð* (Oh al feixista i més poemes, 2008) o la seva sèrie dels dictadors, concebuda com a assaig polític sobre la crueltat. La seva forma de llegir poesia, accelerada i frenètica, ha esdevingut el seu ritme propi, la base de la seva poesia sonora, que des de llavors ha recitat amb gran èxit arreu del món.

L'any 2012, Norðdahl va escriure *Illska. La maldad*, la seva quarta novel·la, un impressionant relat sobre la xenofòbia que el va col·locar, quasi immediatament, al cor de la millor narrativa europea actual. Novel·la d'amor política, tal com l'ha definida el mateix autor, *Illska* ja

s'ha traduït a set idiomes i ha merescut, entre d'altres, el Premi de Literatura d'Islàndia i el dels llibreters islandesos, el Premi Transfuge a la millor novel·la escandinava o el Médicis Estranger. Per a Norðdahl, comprometre's amb el món i amb els altres és natural, és humà i és també una responsabilitat col·lectiva, i per això la seva narrativa, igual que la seva poesia, sempre parteix del món que l'envolta. *Illska* ens parla així sobre l'Holocaust, sobre l'ensorrament econòmic islandès del 2008, sobre el mite de l'Europa nòrdica perfecta, sobre la masculinitat al segle XXI, sobre els populismes xenòfobs i sobre l'auge de l'extrema dreta a l'Europa actual. Aquests seran alguns dels temes que es posaran sobre la taula en l'entrevista que li farà la periodista Laura Rosel en el marc de la fira.

Un jove filòleg precari i *pagafantes*, una descendent de víctimes de l'Holocaust que investiga les matances de jueus a Lituània i un neonazi culte i dialogant són el trio protagonista d'aquesta història, que no vol ser, ni de lluny, una altra novel·la sobre l'Holocaust. «En els darrers anys, la història popular de l'Holocaust, tal com la mostren la literatura i sobretot el cinema, s'ha convertit gairebé en un conte de fades. I aquest enfocament no només resulta kitsch, sinó que també és una bestiesa força perillosa», assegura Norðdahl. Aquí els personatges no es divideixen en bons i dolents, en herois d'esquerres o nacionalsocialistes irracionals. Perquè la xenofòbia de vegades es manifesta com a estúpida, però ni molt menys sempre. «Hi ha un munt de xenòfobs intel·ligents al món», apunta l'autor. Partint de la irreverència i de l'humor, d'allò políticament incorrecte i de la multiplicitat de mirades, Norðdahl aconsegueix, per exemple, treure els colors a la classe obrera europea –de vegades convençuda que és el de fora, i no pas la seva condició de mà d'obra assalariada, el causant de la seva existència miserable–, o fer-nos veure que el xenòfob també pot ser un migrant, ja instal·lat al seu nou país d'origen. Reflexions que giren al voltant de la propensió cíclica de l'ésser humà a culpabilitzar l'altre i de la maldat com a absolut. La moralina final és ben senzilla, segons Norðdahl, «si pots evitar ser feixista, si us plau, fes-ho».

D'entre la seva narrativa cal destacar també *Heimska* (L'estúpida, 2015), una distòpia contemporània sobre la nostra addicció a la vida dels altres i sobre la ultravigilància que assetja les nostres societats.■

Laura Sandoval

Illska. La maldad
(2012)

EIRÍKUR ÖRN
NORÐDAHL

Traducció:
Enrique Bernárdez

640 pàgines
Hoja de Lata

“L’any 2012, Norðdahl va escriure *Illska. La maldad*, la seva quarta novel·la, un impressionant relat sobre la xenofòbia que el va col·locar, quasi immediatament, al cor de la millor narrativa europea actual”

FOTO: Cesc Sales

ESPECIAL

**Laura Rosel
entrevistarà
Eiríkur Örn
Norðdahl**

CONFERÈNCIA
Diumenge 12
19 h
Fabra i Coats

A close-up portrait of Silvia Federici, an elderly woman with short, curly grey hair. She is looking slightly to the right with a thoughtful expression. She is wearing a dark jacket over a blue and red striped scarf. The background is a textured red wall with a window frame visible on the right.

Silvia Federici: **referent feminista en temps de cacera de bruixes**

“

Per a nosaltres, que ‘venim d’un silenci’ i ens trobem en un context cada vegada més boirós, és important construir memòria feminista i reivindicar les referents amb les quals dialogar per comprendre i transformar el món

”

Marina Sánchez Cid

Som moltes les que vam conèixer el pensament de Silvia Federici a través de *Caliban i la bruixa: dones, cos i acumulació primitiva* (2004. Traduït a 15 idiomes, entre ells el català). El llibre va caure a les nostres mans en temps de vagues, manifestacions nocturnes i okupació d’universitats, edificis i places arreu del territori, embolicant-se a la perfecció en les preguntes que llavors teníem. Quina és la relació entre capitalisme, patriarcat i colonialisme? Per què els treballs que cuiden la vida recauen sobre les esquenes de les dones? Com han arribat a ser invisibles i menystinguts? Quines dinàmiques violentes genera l’economia actual? Com si es tractés d’un conte amb moralina final, Federici ens parlà sobre com l’acumulació originària –el procés de transformació del feudalisme al capitalisme a Europa– no hauria estat possible sense la cacera de bruixes i el colonialisme, obrint la nostra mirada a la complexitat de la història violenta d’Europa i a la comprensió de moltes dinàmiques del present.

A *El patriarcat del salari: crítiques feministes al marxisme* (2018) poguérem submergir-nos en els debats feministes al voltant d’*El capital* de Karl Marx. Federici, igual que altres feministes materialistes com Dalla Costa o Selma James, ens endinsa en els forts debats dels setanta, quan l’«allò personal és polític» i l’anàlisi del model econòmic es van trobar fructíferament. Al llibre trobem un seguit d’articles que són alhora un reconeixement i una forta crítica al pensament i a l’activisme de l’esquerra per invisibilitzar el treball domèstic i reproduir al seu si les relacions de poder patriarcal. Un assaig que ens permet no sols introduir-nos en les reflexions de l’economia política, sinó també a entendre algunes fortes tensions als moviments socials.

Però no tot és debat. En conseqüència amb les idees plantejades, Federici va ser una de les fundadores del Comitè Internacional pel Salari pel Treball Domèstic. Des del comitè entengueren que, defensant un salari, posaven llum a l’explotació del treball no remunerat per l’obtenció de beneficis capitalistes i a la necessitat d’entendre la llar com un espai de revolta feminista. A *The New York Wages For Housework Committee: History, Theory, Documents. 1972-1977* (2017), Federici relata l’experiència del comitè novaiorquès i reivindica les formes d’organització política vinculades a les cuines, a la cura dels altres, als cossos feminitzats. «A allò que li diuen amor, nosaltres li diem treball no pagat», ens recorda l’activista.

Federici és també una de les fundadores del Comitè per a la Llibertat Acadèmica a l’Àfrica, moviment universitari que als vuitanta lluità contra els plans d’ajustos estructurals del Fons Monetari Internacional i el Banc Mundial i del Projecte contra la Pena de Mort del Filòsof Radical, posant sobre la taula com actualment es perpetuen i enforteixen arreu del món les pràctiques i institucions violentes que alimenten el capitalisme patriarcal colonial. La violència patriarcal i colonial és, doncs, un element fundacional del sistema econòmic: va permetre el seu naixement i permet avui en dia el seu manteniment.

Revolución en punto cero. Trabajo doméstico, reproducción y luchas feministas (2014) és un altre interessant recull d’articles on podem seguir la transformació del pensament d’aquesta activista dels setanta a l’actualitat i, amb ella, trobar representades diverses generacions de feministes i els seus debats. Si bé als setanta la lluita pel salari pel treball domèstic era una important aposta per Federici, en l’actualitat i davant les polítiques neoliberals, l’activista defensa treballar per la construcció dels comuns, per la necessitat d’apropriar-nos i crear espais i relacions que ens permetin decidir col·lectivament sobre les nostres vides. Federici reflexiona en aquesta direcció a l’últim llibre *Re-enchanting the World: Feminism and the Politics of the Commons* (2018), que apareixerà aviat en català a Tigre de Paper i en castellà a Traficantes de Sueños.

Silvia Federici serà entrevistada per la periodista Olga Rodríguez en el marc de la fira. Als seus 77 anys, aquesta professora emèrita de la Universitat de Hofstra (Nova York) continua compartint reflexions sobre història, teoria i filosofia política feminista i s’ha convertit per a moltes en una referent. I és que el pensament de Federici ens ha donat sentit i ens ha canviat els sentits a l’hora de mirar la nostra història col·lectiva. Per a nosaltres, que «venim d’un silenci» i ens trobem en un context cada vegada més boirós, és important transitar els camins de la memòria feminista i reivindicar les referents situades, humanes, solidàries, amb les quals dialogar per comprendre i transformar el món. En temps d’acumulació per desposseïció, de tancament de fronteres i d’ascens del feixisme, com és d’important que Federici ens recordi que «el món sencer necessita un gran sacseig». ■

Revolución en punto cero
Trabajo doméstico, reproducción y luchas feministas (2013)

SILVIA FEDERICI
Traducció: Scriptorium
285 pàgines
Traficantes de Sueños

Caliban i la bruixa
Dones, cos i acumulació primitiva (2018)

SILVIA FEDERICI
Traducció: Marta Pera
Cucurell
476 pàgines
Virus Editorial

El patriarcat del salari
Crítiques feministes al marxisme (2018)

SILVIA FEDERICI
Traducció: Anna Llisterrí i Àngel Ferrero
120 pàgines
Tigre de Paper

ESPECIAL

Olga Rodríguez
entrevistarà
Silvia Federici

Conferències

Dissabte 11 de maig

12 h • Ateneu L'Harmonia • Sala Joe Forga

CRISTINA DAURA

RADICALMENT VIVA

Conversa amb **Clara-Iris Ramos**, il·lustradora i grafista

Després de passar anys donant-se cops de cap contra la paret i en una espiral absurda de tristesa, un dia, Cristina Daura va decidir engegar-ho tot a pastar fang i es va començar a centrar en el que en el fons li feia il·lusió: dibuixar còmics i il·lustrar en un estil propi. Amb un estil que neix des dels marges de l'autoedició i dels festivals alternatius d'il·lustració, ha aconseguit arribar a les pàgines de mitjans de tot el món –*New York Times*, *The New Yorker*, *Die Zeit* o *El País*–, d'editorials –Blackie Books, Lumen, Penguin Books– i de grups de música.

Dissabte 11 de maig

17 h • Ateneu L'Harmonia • Sala Joe Forga

ANDREA D'ATRI

UN FEMINISME PER AL 99%?

Conversa amb **Neus Molina**, periodista

Andrea D'Atri defensa un feminisme anticapitalista, antiracista i de classe per confrontar l'ascens de l'extrema dreta. És bel·ligerant amb el feminisme liberal, que considera que condemna les dones treballadores a una situació d'exploació. D'Atri és autora de *Pan y Rosas. Pertenencia de género y antagonismo de clase en el capitalismo* (IPS, 2004) i coautora de *Luchadoras. Historias de mujeres que hicieron historia* (IPS, 2006).

Dissabte 11 de maig

18 h • Ateneu L'Harmonia • Sala Joe Forga

DANIEL RAVENTÓS I JULIE WARK

CONTRA L'ESTAFA DE LA CARITAT

Conversen amb **Iolanda Fresnillo**, sociòloga

Els autors de *Contra la caritat* (Arcàdia i Icària, 2019) debateran al voltant d'aquesta obra i del concepte de bondat. El llibre argumenta que la bondat ha de ser recíproca, igual i fraterna, i que la caritat institucional és una estafa a la bondat. És, alhora, un manifest a favor d'una renda bàsica universal i incondicional. Tant Raventós com Wark fa anys que treballen i lluiten per una proposta de renda bàsica que sigui un reconeixement efectiu del dret universal a l'existència. Però com ho podem fer possible? De quines eines disposem?

Debats

Divendres 10 de maig

19 h • Ateneu L'Harmonia • Sala Joe Forga

**BLANCA GARCÉS, ALBA ARELLANO ARNEDO
I RAQUEL MORTAL SANZ**

CONSTRUINT LA CIUTAT FEMINISTA

Maria Rodó, activista feminista

Arriba el maig i arriba la Fira Litoral, però no només. Arriben també les eleccions municipals i la seva corresponent campanya electoral. És per això que hem volgut iniciar la fira parlant de la ciutat. Hem volgut formar part del debat i comptarem amb tres ponents que exposaran diverses problemàtiques que viu la ciutat i que, sigui el govern municipal que sigui, haurà d'afrontar els propers quatre anys. Parlarem, doncs, d'habitatge, de cohabitatge i de les dificultats d'accés a aquest dret fonamental amb l'arquitecta Raquel Mortal Sanz. Parlarem de migració, de racisme i del repte de la multiculturalitat amb Blanca Garcés, investigadora sènior de l'àrea de migracions del CIDOB. Finalment, parlarem de treball i d'economia social, solidària i feminista amb Alba Arellano Arnedo, fundadora de La Raposa i del projecte La Creatura, una base de dades feminista que recull propostes d'ocupació i autoocupació basades en els principis de l'economia feminista i solidària i que recentment ha rebut el Premi 8 de Març de la ciutat de Barcelona. I de tot això en parlarem amb perspectiva de gènere. Com afecten aquestes problemàtiques a les dones específicament? Com podem construir una ciutat habitable per a tothom?

Diumenge 12 de maig

12 h • Ateneu L'Harmonia • Sala Joe Forga

**CARLES VIÑAS, MICKAEL CORREIA,
ANDREA PORTA I TONI PADILLA**

FUTBOL: L'OPI DEL POBLE?

Laia Marqués, comunicadora

Des de fa anys, la passió pel futbol s'ha vist travessada al voltant del conflicte sobre el gran relat. El conegut *modern football* s'ha vist interpel·lat per una defensa popular dels valors originals d'aquest esport. Mentre els grans clubs fan del futbol un espectacle-negoci, dia a dia, petits clubs, periodistes, entrenadors del futbol base i equips vinculats als barris populars treballen per un altre futbol, per un altre desenvolupament del futbol. Però també una sèrie d'investigadors i historiadors han volgut confrontar el relat oficial capitalista d'aquest futbol-espectacle i, en la recerca del passat, han vist que des dels seus orígens ha estat un espai on les classes socials han conviscut conflictivament i, més sovint del que ens han dit, les classes populars han utilitzat l'esport i en concret el futbol com a expressió de lluita, de reivindicació i també com a moment de llibertat. El futbol és l'opi del poble o pot ser un camp de batalla on confrontar diverses posicions envers la societat i un espai on intervingui el conjunt de la societat i, per tant, un espai en conflicte?

Presentacions

Dissabte 11

Fabra i Coats · Hall (matí)

Ateneu L'Harmonia

Sala Joe Forga (tarda)

Literal compta amb el vestíbul de la Fabra i Coats i la sala Joe Forga de l'Ateneu L'Harmonia com a zones on les editorials participants presenten els seus llibres. Dirigit i coordinat per periodistes, en aquest espai s'amenitzaran diferents debats, entrevistes i tertúlies on els autors i les autores es trobaran i conversaran amb periodistes i, també, amb el públic assistent.

11 h ENTREVISTA: MARTA MOLINA · FABRA I COATS

INNER CIRCLE. Edició independent a través de la comunitat

Conversa amb **Francisco Jota-Pérez**, escriptor, i **Hugo Camacho**, editor. Editorial: **Orciny Press**

Reflexions sobre com Orciny Press ha aconseguit crear una comunitat al seu voltant basada en una plataforma de micromecenatge recurrent.

14 h ENTREVISTA: MARTA MOLINA · FABRA I COATS

LA PARAULA MÉS SEXI ÉS SÍ

Conversa amb **Shaina Joy Machlus**, autora del llibre Editorial: **L'Altra Editorial**

Presentació de la primera guia de consentiment sexual per tal de derrotar la cultura de la violació amb la cultura del consentiment.

12 h ENTREVISTEN: JORDI AROLA I CLAUDIO IBARRA · FABRA I COATS

ENTRE L'ESTAT D'EXCEPCIÓ I L'ESTAT-GUERRA

Conversa amb **Esteban Zamora Godoy**, autor del llibre. Editorial: **La Cebra**

Exposició de la crisi governamental democràtica i sobre com, des de l'oposició a la normativitat, es recupera una dimensió crítica de la política.

15 h ENTREVISTA: NEUS MOLINA · ATENEU L'HARMONIA

SEGUIR AMB EL PROBLEMA. Generar parents al Chthulucè

Conversa amb **Helen Torres**, traductora del llibre Editorial: **Consonni**

La feminista teòrica i multiespecista Donna J. Haraway ens ajuda a entendre el Chthulucè, època on humans i no humans han d'aprendre a viure i morir junts.

13 h ENTREVISTA: MARTA MOLINA · FABRA I COATS

CIUTATS COOPERATIVES

Conversa amb **Ivan Miró**, autor del llibre Editorial: **Icaria**

Com des de l'economia social i solidària, l'ecologia i el feminisme es poden fer barris, pobles i ciutats cooperatives i comunes per tal de suprimir les diverses desigualtats.

16 h ENTREVISTA: NEUS MOLINA · ATENEU L'HARMONIA

AMIAN.T. Una història obrera

Conversa amb **Alberto Prunetti**, autor del llibre Editorial: **Alegre edizioni**

Narració dels anhels i les esperances de la classe treballadora a través de la història del fill d'un operari mecànic mort a causa de l'amiant.

LITERALMENT

Cinc anys construint pensament radical

La Fira Literal celebra el seu cinquè aniversari amb la publicació d'un llibre recopilatori de les grans converses mantingudes en edicions anteriors.

Adquireix-lo participant al nostre Verkami

vkm.is/literal2019

o al punt de venda que tindrem a la fira!

LITERAL
fira d'obres i llibres radicals

Presentacions

Diumenge 12

Fabra i Coats · Hall (matí)

Ateneu L'Harmonia
Sala Joe Forga (tarda)

11 h ENTREVISTA: JOSEP COMAJOAN · FABRA I COATS

CONTRA LA DOMINACIÓ

Conversa amb **Tomás Ibáñez**, autor del llibre
Editorial: **Gedisa**

Submersió en les relacions de poder i de dominació, i com aquestes poden anul·lar les llibertats personals, passejant per les obres de diversos autors.

12 h ENTREVISTA: JOSEP COMAJOAN · FABRA I COATS

LEIA, RIHANNA I TRUMP

Conversa amb **Proyecto UNA**, guanyador del Premi Descontrol. Editorial: **Descontrol**

Ja no només les veus de l'home blanc, hetero i europeu tenen cabuda en la història. Veus ignorades comencen a modificar aquesta societat occidental capitalista.

13 h ENTREVISTA: JOSEP COMAJOAN · FABRA I COATS

APRENDRE BAHASA ÉS FÁCIL

Conversa amb **Marta Salinas**, autora del llibre
Editorial: **Triangular Edicions**

Història d'amor narrada a través de la passió i la precarietat laboral. Retrat de la frustració personal amb diàlegs absurds, picades d'escorpí i classes de ioga.

14 h ENTREVISTA: ANNA PALOU · FABRA I COATS

100 REVOLUCIONS. Textos de Rosa Luxemburg

Conversa amb **Jorge Brunete**, editor del llibre
Editorial: **Caliu Espai Editorial**

Es compleixen cent anys de l'assassinat de Rosa Luxemburg. Cent anys on cent revolucions han estat possibles. Perquè qualsevol acte pot alterar l'*statu quo*.

16 h PRESENTA: ANNA PALOU · ATENEU L'HARMONIA

BENEÏDA SIGUI LA SERP. Recital musicopoètic: Gàbies

Recital amb **Sònia Moll**, autora del llibre, i **Lidia Uve**, cantant. Editorial: **Godall Edicions**

Recital musicopoètic que treu a la llum els mandats injustos que ens tanquen la vida entre barrots i ens diuen com ha de ser el nostre cos.

17 h ENTREVISTA: ANNA PALOU · ATENEU L'HARMONIA

DIÀLEG AMB 'EL CAPITAL' DE MARX

Conversa amb **Antoni Puig i Solé**, autor del llibre
Editorial: **Edicions del 1979**

Explicacions, esquemes i exemples pràctics que permeten entendre la lectura d'*El capital* de Marx. Lectura recomanable per acompanyar la lectura de la font original.

18 h ENTREVISTA: ANNA PALOU · ATENEU L'HARMONIA

ELS AMOS DEL PASSEIG DE GRÀCIA. Una radiografia del poder

Conversa amb **Rafa Burgos**, autor del llibre
Editorial: **Pol·len**

Periodisme d'investigació, art i història. Anàlisi de les persones i les empreses propietàries dels edificis del passeig de Gràcia. Passeig per la burgesia catalana i internacional.

SAMPLER SÈRIES

MÚSIQUES DE NOVA CREACIÓ PER A MENTS INQUIETES

L'AUDITORI
www.auditori.cat

L'Auditori és un consorci de
Ajuntament de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb el suport de
Sabadell
Fundació

Espai Calma

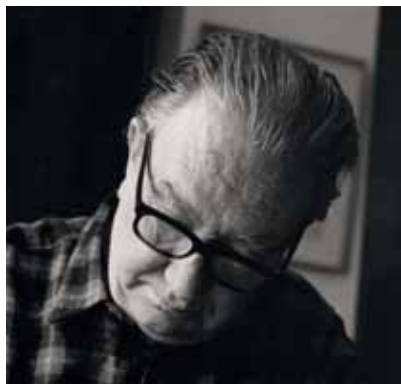
POESIA I MÚSICA, A FOC LENT

Aquest any Literal creix exponencialment. És un fet diferencial d'aquesta cinquena edició. Un dels efectes és el nou Espai Calma. L'espai està pensat per a tots i totes aquelles que després de passejar pel mercat del llibre i assistir a alguna conferència vulguin gaudir de l'aire lliure amb una cervesa a la mà. Comptarà amb activitats relacionades amb la música (amb PD Curie de resident) i la poesia per descansar i gaudir de les diferents expressions artístiques així com de l'espai gastronòmic. L'espai està pensat per oferir un lloc on fer una pausa còmodament durant la jornada cultural.

12 h DISSABTE 11 DE MAIG · ESCENARI CALMA

EMBROSSATS

La Companyia de Teatre Rocaguinarda va ser creada fa disset anys dins del projecte associatiu i cooperatiu homònim. Aquest any ens ofereixen l'espectacle «Embrossats», una lectura de poemes de Joan Brossa acompanyats de música de corda i dansa apte per a tots els públics però especialment pensat per a adults.

12 h DIUMENGE 12 DE MAIG · ESCENARI CALMA

VERMUT POÈTIC FEMINISTA

L'editorial revelació de fanzins de poesia feminista GlitterZines ens ofereix un recital de poesia amb un alt component de gènere maridat amb vermut. A més, presentaran en exclusiva l'últim fanzín de poesia i fotografia de la col·lecció Grieta. No us perdeu un matí ple de sorpreses, poesia i purpurina.

13 h DISSABTE 11 DE MAIG · ESCENARI CALMA

SAFO INSOMNE

Després de l'èxit de les Nits de Necròpsies de l'obrador de poesia i noves recitacions l'Horignal amb Héctor Mellinas i Guillem Gavalrà, els joves poetes de la nova generació Horignal ens ofereixen un cop més el plany exacerbat a partir de l'obra de Safo. Textos de Guillem Gavalrà i Marguerite Yourcenar.

13 h DIUMENGE 12 DE MAIG · ESCENARI CALMA

BEATS EN VIU

Pablo Arteaga i Nil Blasco fusionen per primer cop a la Fira Literal els seus sons per crear una barreja de jazz amb un rerefons de música electrònica que tant els defineix i que no us deixarà indiferents. Interpretaran en directe alguns dels seus *beats* preferits, buscant una simbiosi de hip-hop, jazz i electrònica.

17 h DISSABTE 11 DE MAIG · ESCENARI CALMA

ART I CULTURA. Participació i resiliència

Recital poètic i debat a partir dels llibres editats per Neret: *Un punki musulmán*, amb la presència de l'autor Hanafi El-kadaoui, i *Arma de subsistència*, de l'autora Mercè Cama. També hi participarà l'integrador i educador social especialitzat en l'ús socioeducatiu i comunitari de les arts Josep M. Aragay.

17 h DIUMENGE 12 DE MAIG · ESCENARI CALMA

SALVAT-PAPASSEIT, l'incendiari de mots

L'editorial Lo Diable Gros presenta un recull de textos inèdits de Joan Salvat-Papasseit, de mans de Mei Vidal i Ferran Aisa, curadors del text. En el discurs de l'acte, Manel Aisa llegirà alguns dels poemes que s'inclouen al volum i que s'han recuperat de fonts originals.

18 h DISSABTE 11 DE MAIG · ESCENARI CALMA

DONES DE LLETRES RADICALS

Tot el teatre de Natalia Ginzburg i *Deliri d'amor*, d'Alda Merini, prenen vida per primera vegada en català i en edició bilingüe a cura de Meritxell Cucurella-Jorba. Dones de lletres radicals que han deixat una empremta en la literatura universal contemporània. Prometeu Edicions els ret homenatge amb una lectura dramatitzada.

18 h DIUMENGE 12 DE MAIG · ESCENARI CALMA

JOAN BROSSA, poemes transgredits

Joan Brossa va transgredir constantment els límits entre art, poesia i vida. Amb motiu del centenari del naixement del poeta, dramaturg i artista català, gaudirem del recital d'una selecció de poemes que tenen com a punt en comú la transgressió de la forma en la poesia clàssica i el diàleg entre les diverses expressions de l'art.

LITERAL

Kanalla!

Les famílies –en especial la kanalla– també tenen un espai a la Fira LITERAL. Les Biblioteques de Sant Andreu de Palomar han organitzat un espai de trobada per a famílies on trobareu una selecció de contes que podreu gaudir en tribu còmodament entre coixins. A més a més, l'espai oferirà una programació d'activitats adreçada al públic infantil i familiar. Us hi esperem!

12 h DISSABTE 11 DE MAIG · LITERAL KANALLA

CONTES DEL MÓN

A càrrec del pallasso **Pau Arasa**
Edat recomanada: **a partir de 2 anys**

Coneixeu contes d'altres indrets del planeta? El pallasso Pau us convida a viatjar pel món a través de contes divertits i amb valors. Històries per a petits i grans amb titelles, cançons i teatre. Redescobreix clàssics de sempre amb una nova visió i aprèn noves històries de llocs llunyans. Amb imaginació, podrem fer la volta al món i viatjar en un segon.

17 h DISSABTE 11 DE MAIG · LITERAL KANALLA

L'ART D'EN BROSSA

A càrrec de **Còdol**
Edat recomanada: **a partir de 3 anys**

Espai de narració de contes i històries per gaudir imaginant, escoltant i jugant a partir de l'univers poètic de Joan Brossa. La Marta i la Gemma venen d'una ruta que resseguia les petjades del poeta i arriben carregades d'idees i amb ganes d'explicar històries, contes i jugar i crear amb els infants i les seves famílies.

12 h DIUMENGE 12 DE MAIG · LITERAL KANALLA

EL CAMÍ DE MARWAN

A càrrec de **Laura Borràs**, veu i il·lustracions; **Laura Villa**, guitarra i darbuka, i **Anna Smith**, violí i pal de pluja
Editorial: **El Cep i la Nansa**
Edat recomanada: **a partir de 5 anys**

Narració musical d'*El camí de Marwan*, un àlbum il·lustrat que us traslladarà al desert per acompanyar un nen que deixa casa seva per fugir de la guerra i la fam. Està inspirat en un infant de carn i ossos, però és la història de tants i tants éssers humans que cerquen refugi per preservar la llibertat.

17 h DIUMENGE 12 DE MAIG · LITERAL KANALLA

LA RATETA VOLADORA

A càrrec de **Mitja i Mitjoneta**
Edat recomanada: **a partir de 3 anys**

La Rateta Voladora és una rata feminista a qui se li ha trencat l'escombra que necessita per poder volar pels aires. En el temps d'arreglar-la, succeeix una passarel·la d'animals que per la seva condició de mascles es creuen amb el dret de molestar-la. La Rateta Voladora, però, no té por de plantar cara a l'assetjament constant i dona una resposta clara i activa davant de la situació. Un conte ple de reflexió, humor, crítica i màgia.

Més cultura

MÚSICA

La Fira Litoral vol ser diferent. No vol estar acompanyada del xivarri de fons que omple els pavellons firals, sinó d'una banda sonora on ens acompanyaran músics emergents i consolidats dels segells discogràfics més frescos de l'ambient cultural i contracultural de la ciutat. Diversos espectacles musicals ens amenitzaran les hores que ens passem entre llibres i vermut.

12 h DISSABTE 11 DE MAIG · ESCENARI MUSICAL

RAVAL STOMPERS

Quartet barceloní format per violí, contrabaix, guitarra i veu i percussió dedicat a interpretar clàssics del jazz tradicional. Enamorats de la música swing i del ball, el seu repertori està compost per temes que transiten dels anys vint als quaranta. Són temes cent per cent ballables pels amants del swing.

17 h DISSABTE 11 DE MAIG · ESCENARI MUSICAL

JAMES WHITE 'EXPERIENCE'

S'autoanomenen creadors de l'estil *powerfunk* i són una veritable màquina que combina funk, rock i música disco. Diuen d'ells que arrassen a les sales de ball i de concerts amb un directe *in the face* on el públic es transforma en uns ballarins embogits. Han fet infinitat d'actuacions al circuit de sales barceloní.

12 h DIUMENGE 12 DE MAIG · ESCENARI MUSICAL

MABEL FLORES Y LA KAYANGÓ

És un dels noms que comença a fer-se un lloc al panorama nacional. La projecció del seu darrer àlbum *Entre mujeres* (2018) l'han portat a recórrer les principals ciutats del país. Ara inicia una nova etapa acompanyada de La Kayangó. Lletres visceral, compromeses i, com sempre, carregades de sensibilitat i força.

17 h DIUMENGE 12 DE MAIG · ESCENARI MUSICAL

LAUREN NINE

La cantant, compositora i saxofonista barcelonina de 24 anys porta des dels 15 escrivint les seves pròpies lletres i buscant el seu so personal. La seva força la fa especial i la desmarca de tot el que es pot trobar a l'escena actual. La seva música et transporta a una nova dimensió on el rap i el hip-hop són protagonistes.

ESPAI DE LECTURA

A l'Espai de Lectura trobareu una mostra dels llibres que formen part de les col·leccions de la Biblioteca Ignasi Iglésias – Can Fabra, especialitzada en còmic, i de la Biblioteca Trinitat Vella – J. Barbero, especialitzada en moviments socials. Les biblioteques també se sumaran a la celebració de l'any Brossa oferint una selecció de les seves obres en aquest espai. Serà una zona on gaudir d'una estona de lectura, endur-vos els llibres en préstec i informar-vos dels serveis de les biblioteques de Barcelona.

MONÒLEG FEMINISTA

20.30 h DIVENDRES 10 DE MAIG · ATENEU L'HARMONIA, SALA JOE FORGA

ANA POLO

Qui ha dit que el feminisme no fa gràcia?

Ana Polo és humorista, guionista, reportera i feminista. Habitualment la trobareu a diversos mitjans de comunicació, però sobretot hiperactiva a les xarxes. I ara narra les seves pròpies vivències com a dona en aquesta bonica societat heteropatriarcal nostra i dona veu a un dels col·lectius més invisibilitzats de la història: els homes blancs, cis, heteros i ofesos de Twitter. Iniciarem la Litoral amb un monòleg divertit i una visió àcida d'aquesta societat heteropatriarcal on ens ha tocat viure. Perquè les idees radicals també neixen de l'humor, i us convidem a fer-les créixer amb nosaltres.

FOTO: Victor Serri

BEURE VI ÉS COM
LLEGIR UN BON LLIBRE:
SEMPRE ACABA
AMB FINAL FELIÇ.

www.elxitxarelo.cat

Lloguer
de cúpules

Projectes
a mida

Estudi tècnic

esferic.cat

info@esferic.cat

Mercat del llibre

MERCAT DEL LLIBRE

El mercat del llibre és l'espai on trobaràs desenes de milers de llibres diferents. Tots ells amb la intenció d'interpel·lar el públic i canviar els milers de coses que han de ser canviades a la nostra societat. És per això que et convidem a capbussar-te dins d'aquest mar de literatura i transformació, ja que només a partir de la recerca, la consulta i la tria trobaràs allò que més et convenci o allò que menys et convenci però que et cridi l'atenció. A més, podràs aprofitar per parlar amb les editores d'un centenar segells de tots els gèneres (però sempre radicals) que participen a la fira i, també, deixar-te guiar per la prescripció de la desena de llibreries participants que sabran trobar allò que més t'escau.

EDITORIALS

1979, Akal, Antipersona, Arcàdia, Automática, Barlin, Bauma, Bellaterra, BiraBiro, Cal·lígraf, Caliu, Capitan Swing, Carmot Press, Club Editor, Consonni, Contraescritura, Descontrol, Dirección Única, Edicions del Pirata, El Cep i la Nansa, El Salmón, El Viejo Topo, Fuera de Ruta, Gedisa, Godall, Hermenaute, Hiru, Hoja de Lata, Hurtado & Ortega, Icària, Incorpore, IPS, Izquierda Diario, Karwán, Katakarak, L'Altra, La biblioteca de Carfax, La casita roja, La Fuga, La Topera, Lengua de Trapo, Les Hores, Lo Diable Gros, Melusina, Ned, Neret, Nórdica, Orciny Press, Oriente y el Mediterráneo, Pensaré Cartoneras, Pepitas, Periscopi, Piscina Un Petit Oceà, Pol·len, Prometeu, Sajalín, Sans Soleil, Secc, Sembra, Sidillà, Sin Fin, Takatuka, Tigre de Paper, Tintamotora, Traficantes de Sueños, Triangular, Txalaparta, Virus, Voliana, Wanafrica, Wunderkammer.

EDITORIALS INTERNACIONALS

Amsterdam, Between the Lines, Elèuthera, Goater, Haymarket, La Cebra, La Lenteur, Libertalia, Madreselva, Nada, Patrick van Dieren, PM Press, Syllepse, The Feminist Press, Westend Verlag.

LLIBRERIES

La Caníbal, La Carbonera, La Ciutat Invisible, La Inexplicable, La Raposa, Rocaguinarda, Sendak, Synusia.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Catarsi Magazin, Ràdio Terra, Viento Sur.

LITERAL PRO

LITERAL PRO

La fira professional del pensament radical

Aquest any, la Literal creix, no només en nombre d'expositors, sinó també en projecció internacional. Les visitants del cap de setmana trobareu al mercat del llibre algunes editorials internacionals. I les hi trobareu perquè els dies 9 i 10 de maig se celebrarà per primera vegada la Literal Pro, la fira professional de la Literal.

Durant els dos dies anteriors a la fira, a la Fabra i Coats s'hi trobaran gairebé cent editores de llibres radicals d'arreu del món per tal d'exposar les seves novetats editorials i els seus catàlegs. D'aquesta manera, durant la trobada es buscarà que editorials d'aquí i d'allà trobin punts en comú, cooperin i col·laborin, reflexionin sobre el món editorial de pensament crític i coneguin la tasca que s'està realitzant a la Fira Literal des de fa cinc anys. Però no només això. Les fires professionals del llibre són també l'espai on es realitzen adquisicions de drets de traducció i publicació, i, per tant, és l'espai on es trobaran les editorials per fer créixer el seu catàleg i, probablement, adquirir alguns dels llibres que l'any vinent es podran trobar al mercat del llibre en català.

Des de Literal som conscients, des de fa temps, de la necessitat de dotar les editorials radicals d'una fira professional del llibre pròpia. Les fires del llibre internacionals són, si bé interessants, sovint inaccessibles per a les editorials radicals, no només perquè els costos són poc assumibles, sinó també perquè promouen un sistema de compra i venda de drets al servei del mercat que no és el que defensem des de la fira.

Per aquest motiu, des de Literal ens vam proposar crear una fira del llibre professional on les editorials de llibres radicals, les editorials independents tant nacionals com internacionals, tinguessin un punt de trobada, una fira feta a la seva mida, per tal de trobar-se, treballar conjuntament i preparar de manera col·lectiva els llibres radicals de demà.

Així, la Literal Pro neix amb la voluntat de ser una fira del llibre professional de referència, on les editorials independents d'arreu se sentin còmodes i creïn un nexa que permeti portar les idees radicals d'arreu del món en forma de llibre per a totes les lectores.

EDITORIALS

Alekos.net, Amsterdam, Ana Kožul, Anne Migner-Laurin, Assia El Kasmi, Automática, Bahoe Books, Barlin Libros, Bellaterra, Between the Lines, Casus Belli, Consonni, DeriveApprodi, Descontrol, Dirección Única, El Cep i la Nansa, El Viejo Topo, Elèuthera Editrice, Entremonde, Fuera de Ruta, Goater, Godall, Greylock, Haymarket Books, Hoja de Lata, Izquierda Diario, Izquierda Diario-IPS, Katakarak, La Cebra, La fabrique, La lenteur, Le passager clandestin, Lengua de Trapo, Les éditions sociales, Les nuits rouges, Libertalia, Lux Editeur, Marie Hermann, Merlin Press, Metis Publishers, Nada, Ned, Neret, Orciny Press, Orfeu Negro, Patrick van Dieren, Pensaré Cartoneras, Pepitas, Pluto Press, PM Press, Pol·len, Ponte alle Grazie, Prometeu, Repeater Books, Syllepse, The Feminist Press, Tigre de Paper, Tintamotora, Txalaparta, Unrast Verlag, Verso, Wanafrica, Westend Verlag, Wunderkammer, Založba /*cf.

ENS SABEM CAPAÇOS DE TOT

Jordi Cuixart
President d'Òmnium Cultural
Presó de Soto del Real, 24 de març del 2019

L'any 2000 vaig deixar Santa Perpètua de Mogoda per anar a viure a Sabadell, i vaig pensar que una bona manera d'acomiar-me del meu poble natal era publicar un recull de poemes que havia anat escrivint des de ben jovenet. Els vaig ensenyar a un editor conegut de la comarca i la seva resposta fou taxativa: «Massa ideològic, polític i radical».

Escric aquestes línies des de la cel·la 12 del mòdul 10 de Soto del Real, on m'agrada acabar el dia llegint tranquil·lament les cartes que arriben cada dia, insubornablement. Cadascuna és un regal, com els centenars de llibres que trobareu a la fira, on viatgen paraules adormides que recullen històries úniques. Recorren quilòmetres i, quan per fi t'arriben a les mans, es desperten com per art d'encanteri.

Aprendre a pensar per un mateix és possiblement el millor que pots desitjar a qui estimes. I ajudar a fer-ho, un regal preciós. Per això la Literal és avui un oasi imprescindible en aquesta societat tacada d'individualisme monocolor i patriarcal. Un paradís de llibertat en cada conversa de sobretaula i en cadascun dels actes que acompanyen tres dies de primavera de pensament. Un trobar-se col·lectiu que és igualment personal. L'enyorat Brossa deia també que «els límits interiors de l'home són els que es fixa ell mateix; altrament, no en té».

Com més problemes té la llibertat d'expressió, més necessàries són les Literals. Avui tenim artistes a l'exili, es persegueix la creació i s'empresonen les idees. I tenim la responsabilitat col·lectiva d'enderrocar totes les formes de censura,

començant per les que ens posem nosaltres mateixos. «Res a perdre excepte la por», escrivia l'estimadíssima Marina Garcés.

La consciència obrera que traspuen les parets de la Fabra i Coats conviu avui amb un caràcter transgressor i universal que és a l'ADN de la fira. «El passat ens nodreix perquè puguem fer el present. És una maleta que portem sempre al damunt, però el seu pes no ens ha de fer alentir el pas», li llegia a la Tina Vallès encomanant-se a Berger. A Òmnium renovem cada nou dia un compromís de 58 anys d'història que seguirem posant al servei de la cultura, compartint referents sense demanar renúncies a ningú, passi el que passi.

Al seu deliciós recull d'articles i poemes, la Sònia Moll beneeix la serp que ens va ensenyar la desobediència, i és precisament assumint-la fins a les últimes

conseqüències com defensarem els drets humans als Països Catalans i arreu. I ni 570 dies ni els anys que puguin venir ens impediran que hi tornem les vegades que faci falta. Com escriu Clara Alzina, «l'important de debò no és el nosaltres que érem, sinó el nosaltres que serem».

Plegats hem après que ser lliure vol dir tant, o tan poc, com viure en sintonia amb les pròpies conviccions. Tant, o tan poc, com construir col·lectivament societats més dignes i sobretot més felices. Com quan l'any 2000 s'esvaïren els dubtes i finalment vaig decidir editar *El plaer dels plaers* en una petita cooperativa del poble. I així, com en aquell *Primer d'any* de Vinyoli, ens sabem capaços de tot.

«Aprendre a pensar per un mateix és possiblement el millor que pots desitjar a qui estimes»

L'ANTÍDOT

Laura Rosel,
periodista

Sento que alguna cosa no va bé. Al meu cervell li costa respirar, ensopega, no hi veu clar. Surto a buscar aire i mirar els núvols, però la cosa no millora. Fa dies que l'ambient dins meu està carregat. Repasso una altra vegada la llista de tòxics que sovint embruten el meu horitzó personal i tots estan ubicats. Aleshores què és? Què em genera aquesta intranquil·litat? Deixo la persiana amunt abans d'anar a dormir. Potser quan la claror em desperti, la buidor s'haurà esvaït. Em tapo amb totes les capes que tinc damunt el llit: el llençol, el desassossec i la son. El gest automàtic de la mà buscant l'interruptor s'atura en sec. És allà, damunt la taula d'estudi. Ha estat allà en tot moment. De fet, és per tot arreu: apilat a l'escriptori, fent equilibri a la tauleta de nit, deformant la prestatgeria, fins i tot capturant aromes a la cuina. El llibre: la clau per desfer l'ofec que se m'acumula. Quant fa que no n'obro un? Massa dies. Una eternitat. Tant de temps que el cos havia fet saltar les alarmes. L'antídot són els llibres. Tant és si són contes, novel·les d'amor, relats d'història, assaig polític o teoria feminista. Sense llibres, les arestes de la realitat fan necrosi. Els sentits s'atrofien. Tot queda sota una capa uniforme, acrítica i convencional. Els llibres són el trampolí de les idees, disparen el pensament, l'autonomia, el compromís. La llibertat.

